

ONDER DE AANDACHT

SOK-MEDELINGEN 62

In de meest recente uitgave van SOK-medelingen wordt een onderzoek beschreven naar de Grote Berg van Zussen. Vier auteurs, Peter Jennekens, Frans Willems, Roger Magnee en John Hageman gaan in op de verschillende ingangen en de bijbehorende stelsels. De Grote Berg, soms ook in zijn totaliteit foutief als Lacroixberg aangeduid,

bestaat uit diverse kleinere gangenstelsels die tegenwoordig tot een geheel gesmolten zijn. Door analyse van de ontginningsrichting, doorbraken, het gebruikte gereedschap en opschriften kunnen bepaalde ingangen en gangen bij een bepaald stelsel worden ingedeeld. Dat is natuurlijk op de eerste plaats de Lacroixberg die in de publicatie ook de meeste aandacht krijgt. Verder wordt aandacht besteed aan Custers kuil, de Maresberg of Collasberg, de Gilkesberg en nog enkele kleinere, onbekende stelsels. De uitgave is gelardeerd met plattegronden van de stelsels en foto's van

ondergrondse landschappen en opschriften.

Bestelinformatie

SOK-Medelingen 62 is te bestellen door € 10,00 over te maken op rekening NL31INGB0000429851 (BIC: INGBNL2A) ten name van het Publicatiebureau Natuurhistorisch Genootschap te Melick. Dit bedrag is inclusief verzendkosten. Vermeld bij uw bestelling de gewenste publicatie en daarnaast uw adres, postcode en woonplaats.

RAVON-DAG

Op zaterdag 8 november wordt de jaarlijkse RAVON-dag georganiseerd. Deze dag is de ontmoetingsdag voor iedereen die bezig is met reptielen, amfibieën en vissen. Naast een interessant lezingenprogramma is er ook een uitgebreide informatie- en boekenmarkt en veel gelegenheid om contacten met andere herpetologen te onderhouden, onder meer tijdens de borrel na afloop. Het thema van dit jaar is "Beschermen doen we samen". Er zijn diverse lezingen, onder meer over het exotenbeleid, over de Boomkikker in Enschede, over het habitat van de Hazelworm, over de lichtvoorkeur van padden tijdens de trek, over de Grote modderkruiper en over de Ringslang in het Wormdal. Het programma start om 9.00 uur en eindigt om 16.30 uur. Locatie is het Linnae-

usgebouw van de Radboud Universiteit, Heyendaalseweg 137 te Nijmegen. Deze locatie is goed bereikbaar per auto en openbaar vervoer. Voor alle actuele informatie en het volledige programma kunt u terecht op www.ravon.nl.

SOVON-DAG

Op zaterdag 28 november vindt de landelijke SOVON-dag plaats. Tijdens deze dag komen vogel- en natuurliefhebbers naar de Reehorst in Ede voor een programma

boordevol lezingen en stands. Ook het Natuurhistorisch Genootschap en de Vogelstudiegroep zijn hier vertegenwoordigd. Er zijn gedurende de hele dag lezingen met voor elk wat wils. Het volledige programma staat op www.sovon.nl/ld. De dag start om 9.30 uur en duurt tot 17.00 uur, locatie is de Reehorst, Bennekomseweg 24, 6717 LM Ede.

BINNENWERK BUITENWERK

OP DE INTERNETPAGINA WWW.NHGL.NL IS DE MEEST ACTUELE AGENDA TE RAADPLEGEN

N.B. DE EXCURSIES ZIJN OPEN VOOR IEDEREEN, ONGEACHT OF U WEL OF GEEN LID VAN EEN KRING OF STUDIEGROEP BENT.

● **VRIJDAG 4 SEPTEMBER** houdt Marcel Prick voor de **Kring Maastricht** i.s.m. de **Vlinderstudiegroep** en het **Project Nachtvlied Monitoring Limburg** een lezing en excursie over nachtvlieders. Aanvang 20.00 uur in het Natuurhistorisch Museum, de Bosquetplein 7 te Maastricht.

● **VRIJDAG 4 SEPTEMBER** verzorgt Ben Crombaghs voor de **Herpetologische Studiegroep** een lezing over 'herintroduceren van amfibieën, nuttig, zinvol, resultaten?'. Aanvang

20.00 uur in het Groenhuis, Godsweerderstraat 2 te Roermond.

● **ZONDAG 6 SEPTEMBER** organiseert Jos Hoogveld voor de **Kring Venlo** een excursierondje Maasduinen. Vertrek om 9.00 uur vanaf de Hertog Reinoudsingel 116 te Venlo.

● **ZONDAG 6 SEPTEMBER** organiseert Gerard Dings (opgave verplicht via tel. 0475-592589) voor de **Paddenstoelenstudiegroep** een excursie naar het Munningsbos. Vertrek om 10.00 uur vanaf de parkeerplaats van fanfarezaal 't Reutje aan de St. Josefstraat 2 in 't Reutje.

● **MAANDAG 7 SEPTEMBER** is een werkavond van de **Molluskenstudiegroep** in Arcen. Aanvang

20.00 uur. Opgave verplicht (tel. 045-4053602, biostekel@gmail.com).

● **DINSDAG 8 SEPTEMBER** organiseert Jacques Verspagen (opgave verplicht via tel. 0495-520282 of jmh.verspagen@kpnmail.nl) voor de **Plantenwerkgroep Weert** een excursie naar de Schoorkuilen. Vertrek om 13.00 uur vanaf de Kweg.

● **VRIJDAG 11 SEPTEMBER** is er een ledenavond van de **Studiegroep Onderaardse Kalksteengroeven**. Aanvang 19.30 uur in het Natuurhistorisch Museum te Maastricht.

● **ZATERDAG 12 SEPTEMBER** organiseert Finy Wolfs (opgave verplicht via tel. 043-6012734) voor de **Paddenstoelenstudiegroep** een excursie

naar het Schweibergerbos. Vertrek om 10.00 uur vanaf het Dr. Janssenplein te Mechelen.

● **ZATERDAG 12 SEPTEMBER** organiseert Stef Keulen (opgave verplicht via tel. 045-4053602, biostekel@gmail.com) voor de **Molluskenstudiegroep** een excursie naar Waterval. Vertrek om 10.30 uur vanaf manege Stal Waterval, Waterval 1 te Waterval (Ulestraten).

● **MAANDAG 14 SEPTEMBER** houdt Hans de Mars voor de **Kring Heerlen** een lezing over Natuurparels in het Tengelroyse beekdal; watermolens en watermolenlandschappen. Aanvang: 20.00 uur in café Wilhelmina, Akerstraat 166 te Kerkrade.

● **DINSDAG 15 SEPTEMBER** organiseert Jacques Verspagen (opgave verplicht via tel. 0495-520282 of jmh.verspagen@kpnmail.nl) voor de **Plantenwerkgroep Weert** een excursie naar het Kempen~Broek. Vertrek om 13.00 uur vanaf de Kettingdijk te Altweerterheide.

● **VRIJDAG 18 SEPTEMBER TOT EN MET DINSDAG 22 SEPTEMBER** organiseren **FLORON** en de **Plantenstudiegroep** een inventarisatieweekend langs de Grensmaas. Aanmelden voor 15 augustus bij Petra van der Wiel (lvdwiel@wish.net).

● **ZATERDAG 19 SEPTEMBER** organiseert Arno van Stipdonk (opgave verplicht via tel. 0495-520826) voor de **Paddenstoelenstudiegroep** een

excursie naar het Weeterbos. Vertrek om 10.00 uur vanaf de Daatjeshoeve, Heugterbroekdijk 34 te Nederweert.

● **WOENSDAG 23 SEPTEMBER** is er een ledenavond van de **Vlinderstudiegroep**. Aanvang 20.00 uur in het Natuurhistorisch Museum te Maastricht.

● **ZATERDAG 26 SEPTEMBER** organiseert de **Paddenstoelenstudiegroep** een excursie naar het Steinerbos. Vertrek om 10.00 uur vanaf de parkeerplaats aan de Mauritsweg te Stein. Opgave verplicht bij John Leclaire via via 046-4334999.

● **ZATERDAG 26 SEPTEMBER** organiseert Jan Egelmeers (opgave

verplicht via tel. 043-6042655) voor de **Plantenstudiegroep** een Maasexcursie. Vertrek om 10.00 uur vanaf de parkeerplaats in Borgharen.

● **DONDERDAG 1 OKTOBER** verzorgt Ruud van Dongen voor de **Kring Maastricht** een lezing over de Grauwe klauwier. Aanvang 20.00 uur in het Natuurhistorisch Museum te Maastricht.

● **ZATERDAG 3 OKTOBER** organiseert de **Molluskenstudiegroep** een week-endexcursie naar Cadzand. Vertrek om 9.00 uur. Opgave verplicht (tel. 045-4053602, biostekel@gmail.com).

● **ZATERDAG 3 OKTOBER** organiseert

Marc Houben (opgave verplicht via tel. 06-15063086) voor de **Paddenstoelenstudiegroep** een excursie naar het Vijlenerbos. Vertrek om 10.00 uur vanaf de parkeerplaats 't Hijgend hert aan de Rugweg te Vijlen.

● **ZONDAG 4 OKTOBER** organiseert Jos Hoogveld voor de **Kring Venlo** een excursie naar de Oostvaardersplassen. Vertrek om 7.00 uur vanaf de Hertog Reinoudsingel 116 te Venlo.

● **MAANDAG 5 OKTOBER** is er een werkvond van de **Molluskenstudiegroep** in Hulsberg. Aanvang 20.00 uur. Opgave verplicht (tel. 045-4053602, biostekel@gmail.com).

NATUURHISTORISCH GENOOTSCHAP IN LIMBURG

COLOFON

DAGELIJKS BESTUUR

Harry Tolkamp (voorzitter), Rob Geraeds (vice-voorzitter), Alfred Paarlberg (penningmeester) & Michiel Merckx (secretaris).

ALGEMEEN BESTUUR

Wouter Jansen, Nicole Reneerkens, Raymond Pahlplatz, Marian Baars, Stef Keulen, Pieter Puts, Victor van Schaik, Jan-Joost Bakhuizen, Katrien de Vos-Reesink & Johannes Regelink.

KANTOOR

Olaf Op den Kamp, Jeanne Cuypers, Karine Letourneur & Roel Steverink.

ADRES

Godsweerderstraat 2, 6041 GH Roermond, tel. 0475-386470 (kantoor@nhgl.nl). www.nhgl.nl.

LIDMAATSCHAP

€ 35,00 per jaar. Leden t/m 23 jaar € 17,50; bedrijven, verenigingen, instellingen e.d. € 105,00. Okjen Weinreich (ledenadministratie@nhgl.nl). IBAN: NL73RABO0159023742, BIC: RABONL2U.

BESTELLINGEN/PUBLICATIEBUREAU

Publicaties zijn te bestellen bij het publicatiebureau, Marja Lenders (publicatiebureau@nhgl.nl). Losse nummers € 4,-; leden € 3,50 (incl. porto), themanummers € 7,-. IBAN: NL31INGB0000429851, BIC: INGBNL2A.

KRINGEN

KRING HEERLEN

John Adams (heerlen@nhgl.nl).

KRING MAASTRICHT

Bert Op den Camp (maastricht@nhgl.nl).

KRING ROERMOND

Math de Ponti (roermond@nhgl.nl).

KRING VENLO

Jos Hoogveld (venlo@nhgl.nl).

KRING VENRAY

Patrick Palmen (venray@nhgl.nl).

STUDIEGROEPEN

FOTOSTUDIEGROEP

Bert Morelissen (foto@nhgl.nl).

HERPETOLOGISCHE STUDIEGROEP

Sabine de Jong (herpetofauna@nhgl.nl).

LIBELLENSTUDIEGROEP

Jan Hermans (libellen@nhgl.nl).

MOLLUSKEN STUDIEGROEP LIMBURG

Stef Keulen (mollusken@nhgl.nl).

MOSSENSTUDIEGROEP

Paul Spreuwenberg (mossen@nhgl.nl).

PADDENSTOELLENSTUDIEGROEP

Henk Henczyk (paddestoelen@nhgl.nl).

PLANTENSTUDIEGROEP

Olaf Op den Kamp (planten@nhgl.nl).

PLANTENWERKGROEP WEERT

Jacques Verspagen (weert@nhgl.nl).

SPRINKHANENSTUDIEGROEP

Wouter Jansen (sprinkhanen@nhgl.nl).

STUDIEGROEP ONDERAARDSE KALKSTEENGROEVEN

Erwin Geuskens (sok@nhgl.nl).

VISSENWERKGROEP

Victor van Schaik (vissen@nhgl.nl).

VLINDERSTUDIEGROEP

Mark de Mooij (vlinders@nhgl.nl).

VOGELSTUDIEGROEP

Nicole Reneerkens (vogels@nhgl.nl).

WERKGROEP DRIESTRIJK

Wouter Jansen (driestruik@nhgl.nl).

ZOOGDIERENWERKGROEP

Bert Morelissen (zoogdieren@nhgl.nl).

STICHTINGEN

STICHTING NATUURPUBLICATIES LIMBURG

Uitgever van publicaties, boeken en rapporten (snl@nhgl.nl).

STICHTING DE LIERELEI

Projectbureau voor onderzoek van natuur en landschap in Limburg (lierelei@nhgl.nl).

STICHTING I.R. D.C. VAN SCHAÏK

Stichting voor het beheer van onderaardse kalksteengroeven in Limburg. Postbus 2235, 6201 HA Maastricht (vanschaikestichting@nhgl.nl).

STICHTING NATUURBANK LIMBURG

Stichting voor het beheer van waarnemingen van het NHGL (natuurbank@nhgl.nl).

NATUURHISTORISCH MAANDBLAD

REDACTIE Olaf Op den Kamp (hoofdredacteur), Henk Heijligers, Jan Hermans, Martine Lejeune, Ton Lenders, Gerard Majoor, Arjan Ovaa & Guido Verschoor (redactie@nhgl.nl).

RICHTLIJNEN VOOR KOPIJ-INZENDING

Diegenen die kopij willen inzenden, dienen zich te houden aan de richtlijnen voor kopij-inzending. Deze kunnen worden aangevraagd bij de redactie of zijn te bekijken op www.nhgl.nl.

LAY-OUT & OPMAAK Van de Manakker, Grafische communicatie, Maastricht (mvandemanakker@xs4all.nl).

EDITING SUMMARIES Jan Klerkx, Maastricht.

DRUK SHD Grafimedia, Swalmen.

COPYRIGHT Auteursrecht voorbehouden.

Overname slechts toegestaan na voorafgaande schriftelijke toestemming van de redactie.

ISSN 0028-1107

provincie limburg
gesubsidieerd door de Provincie Limburg

